

საქართველოს სტანდარტი

შესაბამისობის შეფასება - მოთხოვნები ორგანიზაციებისათვის,
რომლებიც ახორციელებენ მენეჯმენტის სისტემების აუდიტსა და
სერტიფიცირებას -

ნაწილი 2: მოთხოვნები გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემების
მიმართ აუდიტისა და სერტიფიცირების კომპეტენტურად
ჩატარებისთვის

სსიპ - საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის
ეროვნული სააგენტო

თბილისი

საინფორმაციო მონაცემები

1 შემოტანილია: სსიპ - საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს სტანდარტების დეპარტამენტის მიერ.

განხილულია სტანდარტიზაციის ტექნიკური კომიტეტის ტკ 2 „მენეჯმენტი და შესაბამისობის შეფასება“ მიერ.

2 მიღებულია: სსიპ - საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს გენერალური დირექტორის 2018 წლის 17 დეკემბრის №30 განკარგულებით სტანდარტიზაციის ტექნიკური კომიტეტის ტკ 2 „მენეჯმენტი და შესაბამისობის შეფასება“ გადაწყვეტილების საფუძველზე.

3 წინამდებარე სტანდარტი წარმოადგენს სტანდარტიზაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის (ისო-ს) სტანდარტის ისო 17021-2:2016 „შესაბამისობის შეფასება - მოთხოვნები ორგანიზაციებისათვის, რომლებიც ახორციელებენ მენეჯმენტის სისტემების აუდიტსა და სერტიფიცირებას - ნაწილი 2: მოთხოვნები გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემების მიმართ აუდიტისა და სერტიფიცირების კომპეტენტურად ჩატარებისთვის“ იდენტურ თარგმანს.

4 პირველად

5 რეგისტრირებულია: სსიპ - საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს საქართველოს სტანდარტების რეესტრში 2018 წლის 17 დეკემბერი №268-1.1-00373

II

დაუშვებელია წინამდებარე სტანდარტის სრული ან ნაწილობრივი კვლავწარმოება, ტირაჟირება და გავრცელება სსიპ - საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს ნებართვის გარეშე

საინფორმაციო ნაწილი. სრული ტექსტის სანახავად შეიძინეთ სტანდარტი.

სარჩევი

წინასიტყვაობა	VI
შესავალი	VIII
1 გამოყენების სფერო	1
2 ნორმატიული მითითებები	1
3 ტერმინები და განმარტებები	1
4 კომპონენტურობის ზოგადი მოთხოვნები	2
5 კომპონენტურობის მოთხოვნები გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემების აუდიტორებისთვის	2
5.1 ზოგადი	2
5.2 გარემოს დაცვის აღმნიშვნელი ტერმინები	2
5.3 გარემოს დაცვის საწყისი მაჩვენებლები	2
5.4 გარემოს დაცვის მონიტორინგი და გაზომვის მეთოდика	3
5.5 გარემოს დაცვის ასპექტები და მასზე ზემოქმედება	3
5.6 სასიცოცხლო ციკლის პერსპექტივა	3
5.7 გარემოს დაცვის მუშა მახასიათებლების შეფასება	3
5.8 შესაბამისობის შესრულების ვალდებულება	3
5.9 მზადყოფნა ავარიული სიტუაციებისთვის და მათზე რეაგირება	3
5.10 ოპერატიული კონტროლი	4
5.11 ადგილთან დაკავშირებული ფაქტორები	4
5.12 გამოყენების სფერო	4
5.13 ინფორმაციის გაზიარება	4
5.14 ორგანიზაციის გარემო	4
5.15 რისკები და ხელსაყრელი შესაძლებლობები	5
6 ასპექტი-სპეციფიკური კომპეტენტურობის მოთხოვნები გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემების აუდიტის ჩასატარებლად	5
6.1 ზოგადი	5
6.2 ემისიები ჰაერში	5
6.2.1 ზოგადი	5
6.2.2 აირები, აეროზოლები და მყარი ნაწილაკები	6
6.2.3 ოპერატიული კონტროლი	6
6.2.4 მორიტორინგი და გაზომვა	6

სსტ ისო/იეკ 17021-2:2016/2018

6.3	ჩადინება მიწაში	6
6.3.1	ზოგადი	6
6.3.2	თხევადი ან მყარი ნაერთების ჩადინება	6
6.3.3	ოპერატიული კონტროლი	6
6.3.4	მორიტორინგი და გაზომვა	7
6.4	ჩადინება წყალში	7
6.4.1	ზოგადი	7
6.4.2	ზედაპირული და გრუნტის წყლები	7
6.4.3	ოპერატიული კონტროლი	7
6.4.4	მორიტორინგი და გაზომვა	7
6.5	ნედლეულის, ენერჯისა და ბუნებრივი რესურსების გამოყენება	7
6.5.1	საწყისი ეტაპის მენეჯმენტი	7
6.5.2	შემდგომი ეტაპის მენეჯმენტი	8
6.5.3	ოპერატიული კონტროლი	8
6.5.4	მონიტორინგი და გაზომვა	8
6.6	ენერჯის ემისია	8
6.6.1	ენერჯის ემისიის წყაროები	8
6.6.2	ოპერატიული კონტროლი	8
6.6.3	მორიტორინგი და გაზომვა	8
6.7	ნარჩენები	9
6.7.1	ნარჩენების წყაროები	9
6.7.2	ოპერატიული კონტროლი	9
6.7.3	მორიტორინგი და გაზომვა	9
6.8	სივრცის გამოყენება	9
6.8.1	ფიზიკური მახასიათებლები	9
6.8.2	ოპერატიული კონტროლი	9
6.8.3	მორიტორინგი და გაზომვა	9
7	მოთხოვნები სხვა თანამშრომელთა კომპეტენტურობის მიმართ	10
7.1	ზოგადი	10

IV

დაუშვებელია წინამდებარე სტანდარტის სრული ან ნაწილობრივი კვლავწარმოება, ტირაჟირება და გავრცელება
სსიპ - საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს ნებართვის გარეშე

საინფორმაციო ნაწილი. სრული ტექსტის სანახავად შეიძინეთ სტანდარტი.

7.2	მოთხოვნები იმ თანამშრომელთა კომპეტენტურობის მიმართ, რომლებიც განიხილავენ განაცხადს აუდიტის გუნდის სათანადო კომპეტენტურობის შესაფასებლად, შეარჩევენ აუდიტის გუნდის წევრებს და განსაზღვრავენ აუდიტის ჩატარების დროს	10
7.2.1	გარემოს დაცვის აღმნიშვნელი ტერმინები	10
7.2.2	გარემოს დაცვის ასპექტები და ზემოქმედებები	10
7.2.3	საკითხთან დაკავშირებული ფაქტორები	10
7.2.4	გამოყენების სფერო	10
7.3	იმ თანამშრომელთა კომპეტენცია, რომლებიც ამოწმებენ აუდიტის ანგარიშებს და იღებენ სერტიფიცირების გადაწყვეტილებებს	10
7.3.1	გარემოს დაცვის აღმნიშვნელი ტერმინები	10
7.3.2	გარემოს დაცვის ასპექტები და ზემოქმედებები	10
7.3.3	გარემოს დაცვის ტექნიკური მახასიათებლების შეფასება	11
7.3.4	შესაბამისობის ვალდებულება	11
7.3.5	გამოყენების სფერო	11
დანართი A (საინფორმაციო)	გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემების აუდიტისა და სერტიფიცირების ცოდნა	12
ბიბლიოგრაფია		14

საინფორმაციო ნაწილი. სრული ტექსტის სანახავად შეიძინეთ სტანდარტი.

წინასიტყვაობა

ისო-მ (სტანდარტიზაციის საერთაშორისო ორგანიზაცია) და იეკ-მა (ელექტროტექნიკის საერთაშორისო კომისია), ჩამოაყალიბეს საერთაშორისო სტანდარტიზაციის სპეციალური სისტემა. ისო-სა და იეკ-ის ეროვნული ორგანოები მონაწილეობენ საერთაშორისო სტანდარტების შემუშავებაში სათანადო ორგანიზაციის მიერ დაფუძნებული ტექნიკური კომიტეტების მეშვეობით, რომლებიც მუშაობენ ტექნიკური საქმიანობის კონკრეტული მიმართულებებით. ისო-სა და იეკ-ის ტექნიკური კომიტეტები თანამშრომლობენ საერთო ინტერესების სფეროებში. სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციები, სამთავრობო და არასამთავრობო, ისო-სა და იეკ-თან ერთად ასევე მონაწილეობენ ამ სამუშაოებში. შესაბამისობის შეფასების საკითხებში ისო და იეკ ქმნიან ერთობლივ დოკუმენტებს ისო-ს შესაბამისობის შეფასების კომიტეტის მენეჯმენტის (ისო/კასკო) მეშვეობით.

წინამდებარე დოკუმენტის შემუშავებისა და მისი შემდგომი გამოყენების პროცედურები აღწერილია ისო/იეკ-ის დირექტივების 1-ლ ნაწილში, კერძოდ, აღსანიშნავია განსხვავებული ტიპის დოკუმენტების მოსაწონებლად საჭირო განსხვავებული კრიტერიუმები. წინამდებარე დოკუმენტის პროექტი შემუშავდა ისო/იეკ-ის დირექტივების მე-2 ნაწილის სარედაქციო წესების მიხედვით (იხ. www.iso.org/directives).

შესაძლებელია, რომ წინამდებარე დოკუმენტის ზოგიერთი ნაწილის საპატენტო უფლებების საკითხი დადგეს. ისო და იეკ არ არიან პასუხისმგებელი ასეთი საპატენტო უფლებების დადგენაზე. დოკუმენტის შემუშავებისას იდენტიფიცირებული ნებისმიერი საპატენტო უფლებების დეტალები შეტანილი იქნება შესავალ ნაწილში და/ან ისო-ს მიღებულ საპატენტო დეკლარაციის სიაში (იხ. www.iso.org/patents).

წინამდებარე დოკუმენტში გამოყენებული ნებისმიერი სავაჭრო დასახელება შექმნილია მომხმარებლების ხელშესაწყობად და არ აქვს კანონის ძალა.

შესაბამისობის შეფასებასთან დაკავშირებული ისო-ს სპეციფიკური ტერმინებისა და ტერმინოლოგიური შესიტყვებების მნიშვნელობის განსამარტავად, ასევე ინფორმაცია ვაჭრობის ტექნიკურ ბარიერებში (ტბტ) ისო-ს თანმიმდევრობის შესახებ მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციის (ვმო-ს) პრინციპების მიმართ, იხილეთ შემდეგი URL-ი (ინფორმაციის უნივერსალური მაჩვენებელი) მისამართზე: www.iso.org/iso/foreword.html.

ისო/იეკ 17021-2 მოამზადა ისო/ტკ 207-ისო/ტკ კომიტეტმა, გარემოს დაცვის მენეჯმენტი ქვეკომიტეტმა-ქკ 2, გარემოს დაცვის აუდიტისა და მასთან დაკავშირებული გარემოს დაცვის კვლევების და შესაბამისობის შეფასების ისო-ს კომიტეტის (კასკო) მიერ. ხმის მისაცემად ის დაეგზავნა ისო-სა და იეკ-ის ეროვნულ წევრებს და დამტკიცდა ამ ორგანიზაციების მიერ.

VI

საინფორმაციო ნაწილი. სრული ტექსტის სანახავად შეიძინეთ სტანდარტი.

ისო/იეკ 17021-2 პირველი გამოცემა გაუქმდა და მას ჩაენაცვლა ტექნიკურად დამუშავებულმა ისო/იეკ/ტს 17021-2:2012-მა.

ქვემოთ ჩამოთვლილია ისო/იეკ/ტს 17021-2:2012-ის ძირითადი ცვლილებები:

- ისო 14001:2015-ში ახალი მოთხოვნების შეტანა მოითხოვს აუდიტის დამატებით კომპეტენტურობას;

- კომპეტენტურობის მოთხოვნების გაუმჯობესება მოსალოდნელი შედეგების მისაღებად ისო 14001:2015-ში ;

- განსხვავების გარკვევა მდგრად განვითარებასა და მდგრადობას შორის;

- აუდიტორის კომპეტენტურობის კრიტერიუმის ჩართვა ორგანიზაციის გარემოს გასაგებად;

- აუდიტის კომპეტენტურობაში კლიენტთან ურთიერთობების საიმედოობის ჩართვა მათი გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემების შესახებ.

ისო/იეკ 17021 სერიების ყველა ნაწილის ჩამონათვალი იხ. ისო-ს ვებგვერდზე.

შესავალი

წინამდებარე დოკუმენტი ისო/იეკ 17021-1-ის დამატებაა, კერძოდ, ის განმარტავს მოთხოვნებს იმ თანამშრომლების მიმართ, რომლებიც ჩართული არიან სერტიფიცირების პროცესში ისო/იეკ 17021-1:2015, A დანართის შესაბამისად.

სერტიფიკაციის ჩამტარებელი პირები პასუხისმგებელი არიან სერტიფიცირებული მენეჯმენტის მქონე ორგანიზაციების დაინტერესებული მხარეების, მათი კლიენტებისა და მომხმარებლების წინაშე უზრუნველყონ, რომ გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემების (EMS) აუდიტის ჩასატარებლად მხოლოდ ის აუდიტორები დაიშვებიან, რომლებსაც შესაბამისი კომპეტენცია აქვთ. გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემების ყველა აუდიტორი უნდა იყოს კომპეტენტური ისო/იეკ 17021-1-ში აღწერილი მიმართულებით, ასევე უნდა ფლობდეს კონკრეტულ გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემების ცოდნას, რომელიც აღწერილია წინამდებარე დოკუმენტში.

სერტიფიკაციის ორგანოებს მოეთხოვებათ, დადგინონ აუდიტის სპეციფიკური გუნდის კომპეტენტურობა, რომელიც საჭიროა თითოეული გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემების აუდიტის გამოყენების სფეროსთვის. გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემების აუდიტის გუნდის შერჩევა დამოკიდებული იქნება სხვადასხვა ფაქტორზე, მათ შორის, გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემების ტექნიკური გარემოს, ორგანიზაციის გარემოს, მისი გარემოს დაცვის ასპექტებისა და იმ ადგილის გათვალისწინებით, რომელშიც ეს ასპექტები შეიძლება შეგვხვდეს.

აგრეთვე აღწერილია მოთხოვნები სერტიფიკაციის საქმიანობაში ჩართული სხვა თანამშრომლების კომპეტენტურობის მიმართ.

წინამდებარე დოკუმენტში გამოყენებულია შემდეგი ვერბალური ფორმები:

- „უნდა“ (shall- აუცილებელია) მიუთითებს მოთხოვნაზე;
- „უნდა“ (should - სასურველია) მიუთითებს რეკომენდაციაზე;
- „შესაძლოა“ (may) მიუთითებს ნებართვაზე;
- "შეუძლია“ (can) მიუთითებს შესაძლებლობაზე ან უნარზე.

უფრო დაწვრილებითი ინფორმაცია შეიძლება მოიძიოთ ისო/იეკ-ის დირექტივებში, ნაწილი 2.

კვლევის მიზნებისთვის მომხმარებლებს შეუძლიათ თავიანთი შეხედულებებისა და პრიორიტეტების გაზიარება წინამდებარე დოკუმენტის მომდევნო გამოცემებისთვის. მიჰყევით ქვემოთ წარმოდგენილ ბმულს ონლაინ გამოკითხვაში მონაწილეობის მისაღებად: <https://www.surveymonkey.com/r/D5PK2NV>

VIII

საინფორმაციო ნაწილი. სრული ტექსტის სანახავად შეიძინეთ სტანდარტი.